

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-849

12.10.2022

Tryg Forsikring NUF

Ansvar

Advokatansvar – mangelfull utførelse?

Klager kontaktet i februar 2022 advokat for bistand i en tvist mot Skatteetaten. Klager hadde tidligere fremmet krav mot motparten selv, uten å ha fått tilfredsstillende svar. Hun ønsket hjelp til å følge opp kravet og ta ut stevning om nødvendig. Advokaten påtok seg oppdraget og tilskrev skatteetaten i begynnelsen av mars 2022. Skatteetaten svarte ikke på henvendelsen, og klager ønsket at det skulle tas ut stevning. Advokaten informerte om prosessrisiko, og at det ville ta tid å sette seg inn i saken og utarbeide stevning. Advokaten anbefalte en ny purring. Klager godtok motvillig dette, og ny purring ble sendt i begynnelsen av april 2022. Skatteetaten svarte ikke innen fristen som var gitt, og advokaten informerte klager om den videre planen, herunder tidsbruk for vurdering av saken og skriving av stevning. Klager mente tidsbruken var uakseptabel og ønsket at en annen advokat i firmaet tok ut stevning raskere. Klager hadde tidligere vært i kontakt med ansvarlig advokat i saken og uttrykt misnøye med advokatens arbeid. Advokaten sa påfølgende dag fra seg oppdraget og viste til klagers manglende tillit til ham. Klager fremmet krav om erstatning på kr 10 000 for eget merarbeid og merutgifter som følge av advokatens mangelfulle utførelse av oppdraget, samt oppreisning for det psykiske stress saken hadde påført henne. Nemnda kom til at det ikke var grunnlag for erstatning under sikredes sikkerhetsstillelse da sikrede ikke hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 10 000 + oppreisning

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under klagers tidligere advokats sikkerhetsstillelse i selskapet.

Det fremgår av vilkårenes generelle bestemmelser at forsikringsavtalen omfatter sikkerhetsstillelse overfor Tilsynsrådet for advokatvirksomhet.

Under vilkårene for sikkerhetsstillelse for advokatvirksomhet fremgår det av pkt. 2 at selskapet påtar seg å innestå for oppfyllelse av ansvar som fremgår av advokatforskriften kapittel 2 (om sikkerhetsstillelse).

Av advokatforskriften kapittel 2 fremgår blant annet følgende:

§ 2-3 Hva sikkerheten dekker

Sikkerheten dekker erstatningsansvar advokaten pådrar seg ved utøvelsen av advokatvirksomheten.

(...)

§ 2-6

Skadelidte kan kreve dekning direkte fra sikkerhetsstilleren uten først å rette kravet mot advokaten.

Klager kontaktet 1.2.22 advokatfirmaet L. for bistand i en tvist mot Skatteetaten vedrørende erstatningskrav for urettmessig utlevering av personopplysninger. Klager hadde samme dag en

telefonsamtale med advokatfullmektig H. i firmaet. Det skal ha blitt avtalt at han skulle følge opp mot Skatteetaten. Etter samtalen sendte klager i en e-post til H. blant annet kopi av kravene hun tidligere selv hadde fremsatt mot Skatteetaten. H. svarte 2.2.22 følgende:

Jeg tenker det neste som bør gjøres er å purre på svar. Jeg tenker også at det er hensiktsmessig at jeg bruker noe tid på å vurdere det rettslige grunnlaget i saken og de forskjellige postene i kravet du har reist litt nærmere, i påvente av tilsvaret.

Klager ble samtidig bedt om å betale et forskudd på kr 3 000, hvilket hun gjorde 17.2.22.

H. sendte brev til Skatteetaten i begynnelsen av mars 2022, og det er opplyst at han også kontaktet saksbehandler per telefon. Han skal da ha fått opplyst at han kunne vente et snarlig svar. Da det fortsatt ikke forelå svar fra Skatteetaten i slutten av mars, ønsket klager at H. tok ut stevning uten ytterligere forsinkelser. Klager reagerte på at han skal ha uttalt at det ville ta en del tid å sette seg tilstrekkelig inn i saken og utarbeide stevning, og klager kontaktet 29.3.22 ansvarlig advokat i saken. I en lengre e-post til ham vedrørende saken og måten hun opplevde at H. hadde håndtert oppdraget på skrev klager avslutningsvis følgende:

Jeg håper at H skriver prosessvarsel nå med siste frist å svare og at saken ordner seg og at skattedirektoratet går med på mitt krav, helt eller i alle fall det meste av kravet (...)

Dersom prosessvarsel ikke nytter etterlyser jeg at du som ansvarlig advokat tar over saken, til samme avtale. H er åpenbart redd for å føre sak hos tingretten og ser ikke ut til å ha nok forståelse i både loven, saken og prosedyre.

Det ble deretter avtalt at det skulle sendes en ny purring til Skatteetaten med to ukers svarfrist. Slik purring ble sendt 1.4.22, og grunnet påske ble fristen satt til 22.4.22. Klager fulgte opp 25.4.22 med spørsmål om H. hadde hørt noe. H. bekreftet samme dag at det ikke var kommet svar, og at han ville kontaktet klager påfølgende dag "med forslag til videre arbeid med saken".

I e-post til klager 26.4.22 redegjorde H. for videre gang i saken og tidsbruk som måtte påregnes, herunder fem–ti timer for å vurdere nærmere det rettslige grunnlaget for kravene klager hadde fremsatt, samt omkring ti timer for utarbeidelse av stevning. H. opplyste også at han først hadde anledning til å påbegynne arbeidet om tidligst to uker. H. avsluttet med følgende:

Jeg foreslår derfor at jeg fortsetter med saken din, innenfor tidsrammen som er angitt over her.

Klager svarte samme dag at "dette er ikke holdbart", og hun ønsket at H. eller en annen advokat fra firmaet skulle skrive og sende stevning innen to uker. Klager poengterte at hun hadde vært tydelig på at målet med å kontakte advokat i februar hadde vært en stevning og sak til retten dersom Skatteetaten ikke svarte på en siste purring fra en advokat.

To dager senere sendte H. følgende e-post til klager:

Med de uenighetene som den siste dialogen viser om videre fremgangsmåte i saken, blir vi nødt til å frasi oss oppdraget. Uttalelsene dine viser også at du har svært liten tillit til hvordan oppdraget håndteres, og i en slik situasjon er det best for begge parter at du inngår avtale med en annen advokat om å representere deg.

Jeg kommer til å underrette saksbehandler hos Skatteetaten om at vi ikke lenger representerer deg i saken.

Du vil få tilbakeført forskuddet du har innbetalt.

Klager svarte H. at hun mente det ikke var uenighet om fremgangsmåte, men fremgang, og hun etterlyste at en annen advokat fra firmaet ble satt på saken:

Det er klart at du hele tiden har forsøkt å hale ut behandling av saken, dette mht å skrive stevning. Også din forrige epost var for å trigge reaksjon på konflikt mht å kreve -enda lengre tid- slik at du hadde påskudd å frasi deg oppdraget.

Jeg påpeker også at vi ikke har uenighet om "fremgangsmåte" men "fremgang".

Feilen ligger hos deg og ingen andre. Jeg har aldri opplevd maken på sløvhets og inkompetanse og massive brudd på regler for god advokatskikk.

Jeg etterlyser hos firmaet L at annen kompetent advokat blir satt på saken. Det skader min sak å måtte gå til annet firma, på alle måter.

I samme e-post skrev klager også at dersom firmaet ikke kunne tilby en annen advokat, ville hun fremme følgende krav:

Jeg etterlyser å få tilbakebetalt 3000.- som jeg betalte i egenandel.

Min forsikring krever kun kr 2.000.- i egenandel dersom en bruker firmaet L.

Nå når jeg må bruke noen som ikke er samarbeidspartner med mitt forsikringsselskap må jeg betale full egenandel på 4.000.-.

I tillegg vil jeg hos annen advokat ikke motta avslag på timelønnen der forskjellen ca vil være 400.- per time for en advokatfullmektig. Hvis man beregner 30 timer utgjør det 12.000.- i forskjell.

Totalt etterlyser jeg:

3.000.- tilbake

+ 12.000.- og 2.000.- i erstatning.

Sum 17.000.-

Daglig leder i advokatfirmaet svarte at det ikke var aktuelt at en annen advokat i firmaet overtok saken. Klager ble informert om at innbetalt forskudd ville bli tilbakebetalt straks, og at det ikke ville bli fakturert for utført arbeid i saken. For øvrig ble kravet avvist.

Påfølgende dag 29.4.22 skrev klager en e-post til ansvarsavdelingen i Tryg med emnet "ansvarsforsikring, deres klient adv.firma L". Her skrev klager at hun ville fremme erstatningskrav for tap grunnet forsikringstaker. Kravet var på totalt kr 24 000:

Jeg etterlyser at Tryg dekker mellomlegget mht pris hos annet advokatfirma, slik skissert i epost til daglig leder hos L.

Forskjell i pris er altså 2000.- mer i egenandel og alt som er over 1843.-, som var Ls rabatterte timepris inkl mva.

Fremtidig timeantall hos ny advokat kan være mye mer enn forespeilet her med 30 timer. Og ved en mekling er det normalt at hver part må dekke sine egne sakskostnader, således er det også god mulighet for at jeg ikke vil få beløpet betalt. Derfor er beløpet et estimert tap.

Kravet her er satt til 14.000.-

I tillegg krever jeg nå erstatning for tort og sveie. Jeg har brukt mye tid i eposter, purring og tlf samtaler. Uthalingen av min sak har vært en psykisk påkjenning, der selve hendelsen som jeg krevde erstatning for var allerede en psykisk påkjenning i seg selv (!). Jeg føler meg krenket av den respektløse måten jeg har blitt behandlet på.

Det kan ikke være tvil at saken dreier seg om grov uaktsomhet. H. kunne enkelt brukt tid å lese dokumentene, avgjøre det juridiske, vurdere om han var kompetent å føre saken og hadde tid- før han valgte å representere meg og ta saken. Han gjorde ingen av disse vurderingene og bidro med sin sløve behandling av saken til å gjøre min livssituasjon verre.

Krav for oppreisning er satt til 10.000.-

Totalt begge poster: 24.000.-

Selskapet vurderte det slik at det ikke forelå ansvarsgrunnlag i saken og avsto 3.6.22 klagers krav. Samme dag klaget hun saken inn til Finansklagenemnda. I klagen var kravet redusert til kr 10 000 i erstatning for "merarbeid og kostnader jeg har hatt i forbindelse med H.s dårlige håndtering av saken". Klager opplyste i klagen at hennes rettshjelpforsikringsselskap hadde påtatt seg å dekke

mellomlegget mellom den rabaterte prisen hun skulle få hos L. og den prisen ny advokat hadde. Denne delen av kravet mot Tryg var derfor trukket tilbake.

Klager har i det vesentlige anført at hun må ha krav på utbetaling av erstatning kr 10 000 for det merarbeid og kostnader H.s dårlige håndtering av saken mot Skatteetaten har påført henne. Hun har vist til at det må anses som en innrømmelse at firmaet L. tilbakebetalte innbetalt forskudd og unnlot å fakturere henne i saken.

I sitt krav om nemnd har klager også fremmet krav om oppreisning. Hun viser til at saken unødig har blitt forlenget i tre måneder, og at det at hun ikke har kunnet flytte bort har vært en stor psykisk stresspåkjenning, samt at hun har blitt påført unødig med bekymring og angst.

Selskapet har i det vesentlige anført at klager ikke har krav på erstatning. Det foreligger ikke ansvarsgrunnlag i saken. Det bestrides at det foreligger noe ansvarsgrunnlag for advokatfirmaet i denne saken. Advokatfirmaet har korrekt fulgt reglene i RGA pkt. 3.1.6 strekpkt. 2, hvorefter advokaten kan frasi seg et oppdrag der klienten ikke vil følge advokatens råd i saken. Det samme gjelder hvor det "inntreffer slike omstendigheter at det ikke rimelig vis kan forlanges at advokaten fortsetter oppdraget", jf. RGA 3.1.6 strekpkt. 6, hvorav uttrykt mistillit til en advokats arbeid vil være omfattet. Subsidiært bestrides klagers påståtte og udokumenterte tap.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om klager har krav på erstatningsutbetaling fra selskapet.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikkerhetsstillelsen tegnet av innklaget advokat.

Sikkerhetsstillelsen dekker erstatningsansvar advokaten pådrar seg ved utøvelsen av advokatvirksomheten, jf. vilkårene som igjen henviser til advokatforskriften § 2-3.

Spørsmålet er følgelig om advokaten har pådratt seg et erstatningsansvar.

Etter alminnelig erstatningsrett må tre grunnvilkår være oppfylt for å få tilkjent erstatning. Det må foreligge et ansvarsgrunnlag, det må ha oppstått et økonomisk tap og det må være årsakssammenheng mellom det anført ansvarsbetingende forholdet og det økonomiske tapet.

I henhold til alminnelige erstatningsrettslige prinsipper påhviler det kravstiller, altså deg, å sannsynliggjøre kravet så vel faktisk som rettslig. Det betyr at du har bevisbyrden, og at en eventuell tvil vil gå ut over deg.

Advokater er underlagt et strengt profesjonsansvar. Dette er fastlagt i en rekke Høyesterettsdommer, se eksempelvis sak Rt-1995-1350 hvor Høyesterett uttalte at:

Det gjelder i utgangspunktet et strengt, ulovfestet uaktsomhetsansvar for profesjonsutøvere. Likevel er det et visst spillerom før atferd som kan kritiseres, må anses som erstatningsbetingende uaktsomhet.

Du har anført at det foreligger massive brudd på regler for god advokatskikk. Advokaten har halt ut saken i flere måneder og at det har medført problemer for deg. Du har måttet bruke flere timer til å purre på advokaten, forklare saken til andre advokater og sette ny advokat inn i saken.

I nærværende sak betalte du etterspurt forskudd til advokaten 17.2.22. Brev til motpart ble deretter sendt i begynnelsen av mars og purret opp en måned senere da det ikke ble mottatt svar. Vi har forståelse for at du ønsket en avklaring fra motparten ettersom du tidligere hadde vært i direkte kontakt uten å få ønsket tilbakemelding. Ettersom det alltid innebærer en prosessrisiko å ta ut stevning, fremstår det ikke uaktsomt av advokaten at han anbefalte at man purret en siste gang på svar fra Skatteetaten. Grunnet påskeferie ble det gitt svarfrist 22.4.22.

Da man etter utløpet av denne fristen fortsatt ikke hadde mottatt svar redegjorde advokaten for hvordan han anbefalte videre gang i saken, herunder forventet tidsbruk. Redegjørelsen fremstår for oss som realistisk og ryddig.

I din respons på advokatens forslag ga du tydelig uttrykk for at du ikke var fornøyd. I tidligere korrespondanse hadde du også uttrykt sterk misnøye og liten tiltro til advokat, jf. eksempelvis hva du skrev i e-post til ansvarlig advokat 29.3.22:

Totalt virker det som om han er redd for å gå videre med saken til Tingretten, at han ikke har nok kunnskap til å ta saken videre og at han heller ikke har satt seg skikkelig inn i saken. Enhver advokat må ha litt "drivkraft".

Advokaten valgte 28.4.22 å frasi seg oppdraget og viste til uenighet om fremgangsmåte i saken, samt din manglende tillit til hvordan oppdraget ble håndtert.

Slik saken er opplyst for oss ble arbeidet med oppdraget startet opp ved innbetaling av forskudd 17.2.22. Advokaten har deretter tilskrevet motpart i starten av mars og deretter purret opp 1.4.22. Da svar ikke ble mottatt innen fristen 22.4.22, mottok du 26.4.22 en redegjørelse for hvordan advokaten så for seg videre fremdrift i saken. Det var da drøye to måneder siden du hadde innbetalt forskuddet. Som nevnt vil det alltid innebære en viss prosessrisiko å ta ut stevning. Det fremstår for oss ikke som uaktsom opptreden at advokaten ikke tidligere tok ut stevning. Heller ikke den foreslåtte fremdriften fremstår som uaktsom. Sammenholdt med at du uttrykte så vidt stor mistillit til advokaten, og at arbeidet med stevning på dette tidspunktet ikke var påbegynt, fremstår det ei heller uaktsomt at advokaten frasa seg oppdraget.

På bakgrunn av ovenstående er det vår konklusjon at advokaten ikke har handlet erstatningsbetingende uaktsomt, og det foreligger følgelig ikke et ansvarsgrunnlag.

For øvrig bemerker vi at du har fremmet krav om erstatning kr 10 000 for merarbeid og kostnader du har hatt. Kravet er ikke nærmere dokumentert. Bevisbyrden for at det foreligger et økonomisk tap er følgelig heller ikke oppfylt.

Du har ikke dokumentert at vilkårene for erstatning er oppfylt, og du kan derfor ikke gis medhold i saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).